

Η Θεοπνευστία της Παλαιάς Διαθήκης

Ο Ιησούς Χριστός διαχώρισε την Παλαιά Διαθήκη σε *Νόμο*, *Ψαλμούς* και *Προφήτες* και τα ονόμασε «γραφές»:

«Είπε δε προς αυτούς· Ούτοι είναι οι λόγοι, τους οποίους ελάλησα προς υμάς ότε ήμην έτι μεθ' υμών, ότι πρέπει να πληρωθώσι πάντα τα γεγραμμένα εν τω **νόμω του Μωϋσέως** και **προφήταις** και **ψαλμοίς** περι εμού. Τότε διήνοιξεν αυτών τον νούν, διά να καταλάβωσι τας **γραφάς**» - Λουκ. κδ' 44-45

Στο κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο, κάνει ένα διαχωρισμό σε *Νόμο* και *Προφήτες*:

«Μη νομίσητε ότι ήλθον να καταλύσω τον **νόμου** ή τους **προφήτας**· δεν ήλθον να καταλύσω, αλλά να εκπληρώσω» - Ματθ. ε' 17

«Λοιπόν πάντα όσα αν θέλητε να κάμνωσιν εις εσάς οι άνθρωποι, ούτω και σεις κάμνετε εις αυτούς· διότι ούτος είναι ο **νόμος** και οι **προφήται**» - Ματθ. ζ' 12

Ο *Νόμος* (ή *Τορά* στα εβραϊκά) είναι τα πέντε πρώτα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης, η λεγόμενη *Πεντάτευχος*: Γένεσις, Έξοδος, Λευιτικόν, Αριθμοί, Δευτερονόμιον. Οι *Προφήτες* είναι τα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης που συνέγραψαν προφήτες (Ησαΐας, Ιερεμίας, Ιεζεκιήλ κλπ.). Θα πρέπει όμως να σημειωθεί εδώ ότι το βιβλίο των Ψαλμών διέπεται έντονα από προφητικό χαρακτήρα και μπορεί να υπαχθεί στα προφητικά βιβλία. Άλλωστε, πολλές φορές οι Ισραηλίτες λέγοντας «προφήτες» αναφέρονταν σε ολόκληρη την Παλαιά Διαθήκη εκτός της Πεντατεύχου. Επομένως και η διάκριση σε *Νόμο*, *Ψαλμούς* και *Προφήτες* και η διάκριση σε *Νόμο* και *Προφήτες* είναι ορθή.

Η Θεοπνευστία της Πεντατεύχου φαίνεται από εδάφια των βιβλίων της τα οποία αναφέρουν ότι τα γραφόμενα είναι λόγια του Θεού:

«Και αι πλάκες ήσαν έργον Θεού και η γραφή ήτο γραφή Θεού εγκεκαραγμένη επί τας πλάκας» - Έξοδ. λβ' 16

«Και αφού ο Μωϋσής ετελείωσε να γράφη τους λόγους του νόμου τούτου εις βιβλίον, έως τέλους, τότε ο Μωϋσής προσέταξεν[...].λέγων, Λάβετε τούτο το βιβλίον του νόμου, και θέσατε αυτό εις τα πλάγια της κιβωτού της διαθήκης Κυρίου του Θεού σας, και θέλει είσθαι εκεί εις μαρτύριον κατά σου.» - Δευτ. λα' 24-26

Καθώς και σε άλλα σημεία αναφέρεται ότι ο Κύριος μίλησε στο Μωϋσή και του είπε να γράψει όσα ο Θεός λέει προς αυτόν:

«και θέλεις γράψει επ' αυτούς πάντας τους λόγους του νόμου τούτου, αφού διαβής τον Ιορδάνην, διά να εισέλθης εις την γην την οποίαν Κύριος ο Θεός σου δίδει εις

σε [...] και θέλεις γράψει επί τους λίθους πάντας τους λόγους του νόμου τούτου ευκρινέστατα» - Δευτ. κζ' 3, 8

«Και όταν καθήση επί του θρόνου της βασιλείας αυτού, θέλει γράψει δι' εαυτόν αντίγραφον του νόμου τούτου εις βιβλίον, εξ εκείνου το οποίον είναι ενώπιον των ιερέων των Λευϊτών· και τούτο θέλει είσθαι πλησίον αυτού, και θέλει αναγιώσκει εν αυτώ πάσας τας ημέρας της ζωής αυτού· διά να μάθη να φοβήται Κύριον τον Θεόν αυτού, να φυλάττη πάντας τους λόγους του νόμου τούτου και τα διατάγματα ταύτα, ώστε να εκτελή αυτά.» - Δευτ. ιζ' 18-19

Άλλωστε, τα βιβλία «Λευιτικόν» και «Αριθμοί», ξεκινούν αναφέροντας ότι τα γραφόμενα σε αυτά είναι λόγια που είπε ο ίδιος ο Θεός:

«Και εκάλεσε Κύριος τον Μωϋσήν και ελάλησε προς αυτόν εκ της σκηνής του μαρτυρίου, λέγων...» - Λευιτικόν α' 1

«Και ελάλησε Κύριος προς τον Μωϋσήν εν τη ερήμω Σινά, εν τη σκηνή του μαρτυρίου, την πρώτην του δευτέρου μηνός, εις το δεύτερον έτος αφού εξήλθου εκ της Αιγύπτου, λέγων...» - Αριθμοί α' 1

Μόνο στο βιβλίο της Γένεσης δεν υπάρχει άμεσος ισχυρισμός για τη θεοπνευστία. Αλλά και η Γένεσις είναι γραμμένη από τον Μωϋσή και αποτελεί μέρος του Νόμου, επομένως υπόκειται στην ίδια αυθεντία. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ο Ιησούς Χριστός, όπως θα δούμε αμέσως πιο κάτω, χρησιμοποίησε εδάφια από τη Γένεση θεωρώντας τα ως λόγια Θεού.

Στην ιστορία του λαού Ισραήλ, ο Νόμος είχε μεγάλο κύρος, τύχανε μεγάλου σεβασμού και ανέκαθεν αντιμετωπιζόταν ως λόγος Θεού προς τον Μωϋσή:

«Συνήχθη δε πας ο λαός, ως εις άνθρωπος, εις την πλατείαν την έμπροσθεν της πύλης των υδάτων· και είπον προς Έσδραν τον γραμματέα, να φέρη **το βιβλίον του νόμου του Μωϋσέως, του οποίου ο Κύριος προσέταξεν εις τον Ισραήλ.** [...] Και ανέγνωσεν εν αυτώ, εν τη πλατεία τη έμπροσθεν της πύλης των υδάτων, από της αυγής μέχρι της μεσημβρίας [...] και τα ότα παντός του λαού προσείχον εις το βιβλίον του νόμου»

«Και ήνοιξεν ο Έσδρας το βιβλίον ενώπιον παντός του λαού· διότι ήτο υπεράνω παντός του λαού· και ότε ήνοιξεν αυτό, πας ο λαός **ηγέρθη**»

«Και ανέγνωσαν εν τω βιβλίω **του νόμου του Θεού** ευκρινώς, και έδωκαν την έννοιαν και εξήγησαν τα αναγνωσόμενα»

(Νεεμία η')

Η πιο σημαντική εγγύηση της θεοπνευστίας είναι το γεγονός ότι ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς Χριστός χρησιμοποίησε πολλά εδάφια¹ από την Πεντάτευχο θεωρώντας τα ως λόγια Θεού:

«Ο δε αποκριθείς είπε προς αυτούς· Δεν ανεγνώσατε ότι **ο Πλάσας** απ' αρχής άρσεν και θήλυ έπλασεν αυτούς και **είπεν**, Ένεκεν τούτου θέλει αφήσει

¹ Για περισσότερες παραπομπές δείτε <http://www.newlife4you.gr/refer/refer.asp>

άνθρωπος τον πατέρα και την μητέρα και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού, και θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν;»
(Ματθαίος ιθ' 4-5: Παραπομπή από Γένεσις α' 27 & β' 24)

«Διότι **ο Θεός προσέταξε, λέγων**· Τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα· και, Ο κακολογών πατέρα ή μητέρα εξάπαντος να θανατόνηται»

(Ματθαίος ιε' 14: Παραπομπή από Ἐξοδος κ' 12 & Λευιτικόν κ' 9 & Δευτερονόμιον ε' 16)

Για τη **θεοπνευστία των Προφητών**, οἱ πρώτη εμφανής ένδειξη είναι η χαρακτηριστική φράση, που προηγείται πολλών προφητειών, «Οὕτω λέγει Κύριος», και η οποία υποδηλώνει ὅτι τα λόγια που ακολουθοῦν είναι λόγια του ίδιου του Θεοῦ. Αυτή η φράση επαναλαμβάνεται μέσα στα προφητικά βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης πάνω από 250 φορές.

Οἱ ίδιοι οἱ προφῆτες σε διάφορα σημεία μαρτυροῦν ὅτι ο προφητικός τους λόγος, είναι λόγος Θεοῦ:

«Ακούσατε, ουρανοί, και ακροάσθητι, γῆ· διότι ο Κύριος ἐλάλησεν» - Ησαΐας α' 2

«Λόγος Κυρίου ἐγένεεν ἐτι προς ἐμέ λέγων» - Ιερεμίας α' 11

«ἐγένειε ρητῶς λόγος Κυρίου προς τον Ιεζεκιήλ» - Ιεζεκιήλ α' 3

«Ο λόγος του Κυρίου ο γενόμενος προς Ωσηέ» - Ωσηέ α' 1

«Ο λόγος του Κυρίου ο γενόμενος προς Ιωήλ» - Ιωήλ α' 1

Οἱ προφῆτες ἦταν η φωνή του Θεοῦ, ὄχι μόνο ως προς αυτά που εἶπαν αλλά και ως προς αυτά που ἔγραψαν:

«Λάβε πάλιν εἰς σεαυτὸν ἄλλον τόμον και γράψον ἐπ' αὐτῶ» - Ιερεμίας λς' 28

«Τώρα ὑπάγε, γράψον τούτο ἐμπροσθεν αὐτῶν ἐπὶ πινακιδίου, και σημείωσον αὐτὸ ἐν βιβλίῳ, διὰ να σώζηται εἰς τον μέλλοντα καιρὸν ἕως αἰῶνος» - Ησαΐας λ' 8

«Γράψον την ὄρασιν και ἐκθεσον αὐτήν ἐπὶ πινακιδίων» - Αββακούμ β' 2

Επιπλέον, οἱ μεταγενέστεροι προφῆτες μαρτυροῦν ὅτι τα λόγια των πρότερόν τους προφητῶν, ἦταν λόγια Θεοῦ:

«Ναι, αυτοί ἐκαμον τας καρδίας αὐτῶν ἀδάμαντα, ὡστε να μη ακούσωσι του νόμον και τους λόγους, τους οποίους ο Κύριος των δυνάμεων ἐξαπέστειλεν ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ διὰ των προτέρων προφητῶν» - Ζαχαρίας ζ' 12

«Και ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου του βασιλέως της Περσίας, διὰ να πληρωθῆ **ο λόγος του Κυρίου ο διά στόματος του Ιερεμίου**, διήγειρεν ο Κύριος το πνεῦμα του Κύρου βασιλέως της Περσίας» - Εσδρας α' 1

«Τότε προεφήτευσαν ο προφήτης Αγγαίος και Ζαχαρίας ο υιός του Ιδδώ, προς τους Ιουδαίους τους εν Ιουδαία και Ιερουσαλήμ, προφητεύοντες προς αυτούς εν ονόματι του Θεού του Ισραήλ» - Εσδρας ε' 1

«Και όμως έτη πολλά παρέκτεινας επ' αυτούς, και διεμαρτυρήθης εναντίον αυτών **διά του πνεύματός σου διά των προφητών σου**· αλλά δεν έδωκαν ακρόασιν.»
Νεεμία θ' 30

«εν τω πρώτω έτει της βασιλείας αυτού, εγώ ο Δανιήλ ενόησα εν τοις βιβλίοις του αριθμόν των ετών, περί των οποίων **ο λόγος του Κυρίου έγεινε προς Ιερεμίαν του προφήτην**, ότι ήθελον συμπληρωθή εβδομήκοντα έτη εις τας ερημώσεις της Ιερουσαλήμ» - Δανιήλ θ' 2 (αναφέρεται στο Ιερεμίας κε' 11)

Ο Ιησούς Χριστός εγγυάται τη θεοπνευστία και των προφητών, απαιτώντας από τους μαθητές Του να πιστέψουν στους λόγους των προφητών:

«Ω ανόητοι και βραδείς την καρδιαν εις το να πιστεύητε εις πάντα όσα ελάλησαν οι προφήται [...] ότι πρέπει να πληρωθώσι πάντα τα γεγραμμένα εν τω νόμω του Μωϋσέως και προφήταις και ψαλμοίς περί εμού» - Λουκάς κδ' 25, 44

Οι Ευαγγελιστές αναφέρουν ξεκάθαρα ότι ο Ιησούς Χριστός είναι η εκπλήρωση των λόγων του Θεού διά στόματος των προφητών:

«διά να πληρωθή το ρηθέν υπό του Κυρίου διά του προφήτου, λέγοντος...»
Ματθαίος α' 22

«καθώς ελάλησε διά στόματος των αγίων, των απ' αιώνος προφητών αυτού»
Λουκάς α' 70

«Εκείνον του οποίου έγγραφεν ο Μωϋσής εν τω νόμω και οι προφήται ευρήκαμεν, Ιησούν τον υιόν του Ιωσήφ τον από Ναζαρέτ» - Ιωάννης α' 45

Ο απόστολος Πέτρος τονίζει:

«τούτο πρώτον εξεύροντες, ότι ουδεμία προφητεία της γραφής γίνεται εξ ιδίας του προφητεύοντος διασαφήσεως· διότι δεν ήλθε ποτέ προφητεία εκ θελήματος ανθρώπου, αλλ' υπό του Πνεύματος του Αγίου κινούμενοι ελάλησαν οι άγιοι άνθρωποι του Θεού» - Β' Πειρου α' 21

Μη θέλοντας να αφήσουμε καθόλου κενά, θα δούμε και τη **θεοπνευστία των ιστορικών και ποιητικών βιβλίων**. Τα βιβλία αυτά δεν περιέχουν άμεσες δηλώσεις για τη θεοπνευστία τους. Όμως θα πρέπει να τονίσουμε ότι **ιστορία** είναι αυτά που είπε ο Θεός στα χειροπιαστά γεγονότα της ζωής του λαού του ως έθνος, και **ποίηση** είναι αυτά που είπε ο Θεός στις καρδιές ανθρώπων του λαού Του. Και τα δύο είναι αυτά που είπε ο Θεός, όπως ακριβώς λόγος Θεού είναι και αυτά που είπε ο Θεός ρητά στο Νόμο και τους Προφήτες.

Ο Δαβίδ, συγγραφέας περίπου του μισού βιβλίου των Ψαλμών, ομολογεί για τα γραπτά του:

«Πνεύμα Κυρίου ελάλησε δι' εμού, και ο λόγος αυτού ήλθεν επί της γλώσσης μου»
Β' Σαμουήλ κγ' 2

Ο Ιησούς Χριστός επιβεβαιώνει τα παραπάνω λόγια του Δαβίδ και επιπλέον χαρακτηρίζει τους Ψαλμούς ως «Γραφή» και η οποία μάλιστα δεν μπορεί να αναιρεθεί:

«Διότι αυτός ο Δαβίδ είπε **διά του Πνεύματος του Αγίου**. Είπεν ο Κύριος προς τον Κύριόν μου, Κάθου εκ δεξιών μου, εωσού θέσω τους εχθρούς σου υποπόδιον των ποδών σου» - Μαρκος ιβ' 36 (παραπομπή από Ψαλμό ρι' 1)

«Ουδέ την **γραφήν** ταύτην δεν ανεγνώσατε, Ο λίθος, τον οποίον απεδοκίμασαν οι οικοδομούντες, ούτος έγεινε κεφαλή γωνίας.» - Μαρκος ιβ' 10 (παραπομπή από Ψαλμό ρη' 22)

«Απεκρίθη προς αυτούς ο Ιησούς· Δεν είναι γεγραμμένον εν τω νόμω υμών, Εγώ είπα, θεοί είσθε; Εάν εκείνους είπε θεούς, προς τους οποίους έγεινεν ο λόγος του Θεού, και **δεν δύναται να αναιρεθή η γραφή...**» - Ιωάννης ι' 34-35 (παραπομπή από Ψαλμό πβ' 6)

Ομοίως, οι απόστολοι αναφέρουν:

«Άνδρες αδελφοί, έπρεπε να πληρωθή η γραφή αύτη, την οποίαν **προείπε το Πνεύμα το Άγιον διά στόματος του Δαβίδ** περί του Ιούδα, όστις έγεινεν οδηγός εις τους συλλαβόντας του Ιησούν» - Πράξεις α' 16

«Άνδρες αδελφοί, δύναμαι να σας είπω μετά παρησίας περί του πατριάρχου Δαβίδ [...] Επειδή λοιπόν ήτο **προφήτης...**» - Πράξεις β' 29-30

«Διά τούτο, καθώς **λέγει το Πνεύμα το Άγιον**. Σήμερον, εάν ακούσητε της φωνής αυτού, μη σκληρύνητε τας καρδίας σας» - Εβραίους γ' 7-8 (παραπομπή από Ψαλμό 95:7-8)

Είναι λοιπόν αδιαμφισβήτητη η θεοπνευστία ολόκληρης της Παλαιάς Διαθήκης, αφενός μέσα από το πλήθος των εδαφίων που μαρτυρούν περί αυτού και αφετέρου λόγω του γεγονότος ότι ο Ιησούς Χριστός και οι Απόστολοι εγγυώνται την θεία αυθεντία των γραπτών. Άλλωστε, αν κανείς μελετήσει τη ζωή των συγγραφέων, θα δει ότι επρόκειτο για ανθρώπους εκλεκτούς και διαπιστευμένους από τον ίδιο το Θεό.

Το παρόν άρθρο αποτελεί καρπό προσωπικής μελέτης των Α. Ηλιόπουλου και Δ. Περάκη κάνοντας χρήση, ως πηγής, του βιβλίου «Ζητώ Αποδείξεις» του Josh McDowell, εκδόσεις «Ο Λόγος».